

Masérské hmaty většinou následují v tomto pořadí:

Tření, hnětení, roztírání, tepání, chvění a pasivní pohyby v kloubech.

I. Tření (úvodní, vstupní)

provádí se na velkých plochách, mírným tlakem nejčastěji celou plochou dlaně, při tahu zpět může být použito bříšek roztažených prstů („klikatě“). Nejčastěji se provádí „přes ruku“ nebo „obtahováním“. **Vytírání** patří také do tření, ale pracuje se na menší ploše a o něco větším tlakem (účinek do větší hloubky).

II. Roztírání

je určeno především ke zpracování plochých svalů trupu a měkké plochy kloubů a jejich okolí. Ve srovnání se třením se provádí na menší ploše a značně větším tlakem, a to následovně:

1. **části dlaně** – patkou-thenarem (valem svalu palce),
2. **špetkou** – (masérská špetka – bříška prstů jsou sevřeny pohromadě),
3. **palcem** – nebo oběma palci (masírujeme bříšky palců, nejčastěji spirálovitě či obkružováním).

Na svalech se provádí roztírání u svalů plochých (trupu), které nelze zpracovat hnětením, a to třemi variantami:

1. **části dlaně** – thenarem-patkou,
2. **čtyřmi prsty** – bříšky mírně roztažených prstů kromě palce,
3. **osmi prsty** – čtyři prsty jedné ruky vloženy mezi čtyři prsty ruky druhé).

Zvláštní variantou je roztírání hřbetem pěsti na vzpřimovačích trupu **žehličkou**.

III. Hnětení

jedná se o hmat určený k důkladnému zpracování svalů především na končetinách. Provádí se:

1. **uchopováním a odtahováním** – sval uchopíme rukama ve vidlici palec-ostatní prsty,
2. **vlnovitým hnětením** ruce ve vidlici palec-ostatní prsty, mezi rukama vzniká na svalu vlnovka,
3. **finským hnětením A+B** – (A – bříška prstů provádí klikatý tah „slalom“, B – spirálku).

Do hnětení patří též **pomalé válení** kolem podélné osy svalů končetin pod silnějším tlakem dlaní prsty směřují od sebe a **promačkávání** pěsti (u hýžďových svalů).

IV. Tepání

patří sem údery různě uzpůsobené ruky na masírovanou krajinu.

Povrchně účinkující varianty tepání:

1. **tleskání** (celou plochou dlaní),
2. **pleškání** (dlaní miskovitě vydutou) masáž stlačeným vzduchem,,
3. **smetání** (konečky poohnutých uvolněných prstů kromě palce).

Do hloubky účinkující varianty tepání:

1. **vějířovité tepání** prsty roztaženy, pohyb vychází ze zápěstí,
2. **sekání** prsty u sebe, pohyb vychází z loketního skloubení.
3. **pěstí** malíkovou stranou.

V. Chvění

vyžaduje maximální uvolnění masírované partie. Rychlým kmitavým pohybem (vibrací) se prochvěje masírovaný sval či skupina svalů. Ruce jsou ve vidlici palec-ostatní prsty.

Vytřásání patří také do chvění. Vhodnou technikou provádíme např. vibraci celé končetiny (hlavně svalstva).

Rychlé válení (na rozdíl od pomalého válení uvedeného při hnětení) patří povahou také do chvění. Tlak rukou provádějících otáčivé pohyby podél dlouhé končetinové kosti je zde mírný, tempo svižné (např. válení dvouhlavého a současně trojhlavého svalu kolem pažní kosti). Ruce obdobně jako u pomalého válení.

VI. Pohyby v kloubech

dělíme na **aktivní** (provádí je sama masírovaná osoba) nebo **pasivní** (na uvolněném těle provádí masér). Aktivní pohyby se zařazují do masáže sportovce výjimečně (při automasáži, včetně léčebné). Masér provádí pohyby buď v jednotlivých kloubech, nebo ve více skloubeních najednou tzv. **trojflexe** (např. doplní nebo horní končetina). Rovina pohybu je určena stavbou kloubu a fyziologickou pohyblivostí v něm. Rozsah pohybu a použitou sílu při opakování postupně zvyšujeme.

VII. Závěrečné tření

je jediná skupina, která se v systému hmatů opakuje, a to po provedení všech skupin v uvedeném pořadí. Končí se jím masáž kterékoliv odmasírované části těla.

Uvedený systém hmatů je základem „abecedou masérovy činnosti“. Není možné si představit správný a plynulý postup masérovy práce, pokud neovládne uvedené pořadí šesti či sedmi skupin hmatů zcela automaticky, bez přemýšlení.

Začínající masér si nesmí masážní postup u jednotlivých částí těla představovat tak jednoduše a schematicky. Ke správnému postupu nestačí provést hmaty podle zmíněného pořadí. Již ve stručném textu o smyslu hmatů je uvedeno, že některá skupina je určena pro zpracování svalů, jiná kloubů a jen některé se provádějí na celém těle. U každé menší části těla je nutné mít na paměti její anatomický charakter. Se systémem vybrat hmaty odpovídající tomuto charakteru, a

ty provádět v pořadí uvedeném v našem systému. Ovládnutí správného postupu si však začínající masér osvojí především důkladným praktickým nácvikem.